POBAL Nuacht

Nuacht agus Scéalta

Eagrán 3 – Mí na Samhna 2011

pobal

Eagras Abhcóideachta Phobal na Gaeilge

Ardaíonn POBAL ceist Acht na Gaeilge i Stoirmhonadh arís

Céadaoin 16ú Samhain, Gailearaí Fada, Stoirmhonadh

Tá Gaeilgeoirí ag ullmhú le dul i ngleic le castacht Acht na Gaeilge i Stoirmhonadh arís, agus ar an ócáid seo beidh an tAire Cultúir agus duine dá comhfheisirí aontachtacha ag tacú leis an chuireadh. Tá POBAL, an scátheagras atá ar thús cadhnaíochta maidir le hobair ar reachtaíocht Ghaeilge sa tuaisceart, ag obair faoi chuireadh comhpháirteach ó Charal Ní Chuilín, an t-Aire Cultúir, Ealaíon agus Foilsiúchán sa Tuaisceart, agus ó Basil McCrea CTR, Páirtí Aontachtach Uladh le Gaeilgeoirí, saineolaithe idirnáisiúnta ar dhlí teanga, ranna rialtais agus ionadaithe na sochaí shibhialta a bhailíú le chéile d'imeachtaí lae: Acht na Gaeilge TÉ, a bheidh ar siúl sa Ghailearaí Fada, Foirgnimh na Parlaiminte, Stoirmhonadh ar 9.45-4.30, Dé Céadaoin 16ú Samhain 2011.

Dúirt Janet Muller, Príomhfheidhmeannach POBAL: "Cuireann muid fáilte roimh ráitis an Aire go gcaithfidh an gealltanas soiléir a tugadh i gComhaontú Chill Rimhinn a chomhlíonadh. Cuirfeann muid fáilte, lena chois sin, roimh chinneadh Basil McCrea a bheith ina dteach go comhpháirteach don ócáid. Reáchtálár an ócáid ar 16ú Mí na Samhna le plé a dhéanamh ar fhorbairtí áitiúla, náisiúnta agus idirnáisiúnta ó fógraíodh cáipéis POBAL Acht na Gaeilge TÉ / The Irish Language Act Ni sa bhliain 2006. Sa bhliain 2007 tugadh tacaíocht thar na bearta dár moltaí comhaontaithe i dhá chomhairliúchán rialtais. Is léir gur cheart go mbeadh rúl lárnach ag riachtanais agus tuairimí an Ghaeilgeora i múnlú na reachtaíochta. Sa tréimhse ó tugadh an gealltanas leis an rialtas go dtí an t-bhóthaigis, agus le náin bliain déag ann, bhí cosaint reachtaíochta do theanga dár dhéanamh sa dá ghnáthdhúthaigis, agus ba mhaith linn a bheith cinnte go bhfuil na hathruithe seo curtha san áireamh agus muid ag obair i dtreo Acht na Gaeilge nua."

I measc na bpríomhchaitheamh a bheidh i láthair ag an ócáid beidh an tOllamh Robert Dunbar (Ollscoil Obar Dheathain agus an togra taighde 'Soilse') agus an tOllamh Colin Williams (Ollscoil Caerdydd), beirt a aithníonar mar shaineolaithe idirnáisiúnta iomráiteacha. Dúirt Janet Muller, "Thug an dá Ollamh Dunbar agus Williams comhairle ar dhréachtú reachtaíocht teanga in Albain agus a dhéanann Bheag, agus tá taithí idirnáisiúnta leathan acu beirt i gCeanada agus san Eoraip. Duine den trúir saineolaí é an tOllamh Williams a thug comhairle maidir leis an sna straitéis 20 bliain don Ghaeilge sa deiscear. Tabharfaidh an bheirt acu a gcuid taithí fhairsing leo chuig an ócáid."

Sa bhreis air sin, beidh díospóireacht phainéil ann a chuimseoidh cainteoirí lena n-áirítear Hywel Hughes, Ceann an tSeirbhís Chúirteanna na Breatnaise sa Bhreatain Bheag, Alasdair Mac-Caluim, Oifigeach na Gáidhlig i bParlaimint na hAlban agus Domhnall Mac Néill, PF Comann na Gáidhlig in Albain. Tabharfaidh cainteoirí eile ó thuaidh agus ó dheas a ndearcadh féin ar chinealtacha cur chuige agus ar dhea-chleachtas, agus beidh deis le haghaidh plé ar an príomhshaincheisteanna.

Íoslódáil cóip dár gcáipéis Acht na Gaeilge do TÉ anseo

POBAL brings the Irish Language Act back to Stormont

Wednesday 16th November, Long Gallery, Stormont

Irish speakers are getting ready to get to grips with the nitty gritty of the Irish language Act at Stormont once more, and this time the Minister for Culture and one of her unionist colleagues are supporting the invitation. POBAL, the umbrella organisation which has spearheaded the work for legislation in the north is working under a joint invitation from Caral Ní Chuilín, Minister for Culture, Arts and Leisure in the North, and from Ulster Unionist MLA, Basil McCrea to bring Irish speakers, international language law experts, government departments and civil society together in a one day event , The Irish language Act NI, which will take place in the Long Gallery, Parliament Buildings, Stormont from 9.45 – 4.30 on Wednesday 16th November 2011.

Janet Muller, CEO of POBAL said, 'We welcome the Minister's statements that the outstanding St Andrews' Agreement commitment to enact Irish language legislation must be fulfilled. We also welcome the agreement of Basil McCrea to jointly host the event. POBAL is organising our event on 16th November to examine developments locally, nationally and internationally since the 2006 publication of the POBAL document, *Acht na Gaeilge TÉ / The Irish Language Act NI*. In 2007, our agreed proposals won overwhelming support in two government public consultations. Clearly, the needs and views of Irish speakers must have a central role in forming the shape of the legislation. In the period since the promise to bring in the Act, in other parts of these islands legislative protections for indigenous languages has improved, and we want to make sure that the work towards the Irish language Act takes these changes into account.'

Among the keynote speakers at the event will be Professor Robert Dunbar (University of Aberdeen and the research project Soilse) and Professor Colin Williams (University of Cardiff), both of whom are recognised as international experts of the highest calibre. Janet Muller said, 'Both Professors Dunbar and Williams have helped advise on the drafting of language legislation in Scotland and Wales, and both have extensive international experience in Canada and the rest of Europe. Professor Williams is

perts who advised on the 20 Year Strategy for the Irish language in South of Ireland. Both will bring great expertise and experience to the event.'

In addition, there will be a panel discussion with speakers including Hywel Hughes, the Head of the Welsh language Courts Service in Wales, Alasdair MacCallum, Gaelic language Officer at the Scottish Parliament and Dómhnall Mac Néill, CEO of Comunn na Gàidhlig in Scotland. Other speakers from north and south of Ireland will also give perspectives on successful approaches and best practice and there will be a chance for discussion of the key issues. *Download a copy of our document* The Irish Language Act NI here

Molann Ardmhéara an lúir ár dtaispeántas **Súil Charad**

Rinne Ardmhéara an lúir Charlie Casey an taispeántas **Súil Charad**, taispeántas ar fheistiúcháin i nGaeilge ón 18ú aois ar aghaidh, a laonaíodh i Leabharlann an lúir ag tús Mhí Dheireadh Fómhair. Chuir an tArdmhéara fáilte roimh an taispeántas i ndánlann úr na leabharlainne. Dúirt sé gur taispeántas iontach é a rinne tuairisc ar an obair cheannródaíoch a bhí déanta ag pobal na Gaeilge agus ag tógáil phobal teanga, ón chéad thoiseachán, Bolg an tSolair i 1795, go dtí na nuachtáin ar-líne, na blaganna agus na suímh seachtaina spasmanna pobal na Gaeilge a fuil na cruinne sa lá atá inniu ann.

Síníonn an tArdmhéara leabhar na gcáinteoirí

Thug Séamas Mac Dhaibhéid, iontaobhaí de chuid Cumann Séan Ardghail agus gníomhaí teanga de chuid Chonradh na Gaeilge fúr Cinn Trá, breac-chuntas ar an bhaint a bhí ag daoine áitiúla le foilseacháin i nGaeilge, ag dul siar na blianta agus sa lá atá inniu ann, ag tagairt go hairithe ar Thómaí Ó Chonghaile an Cill Shléibhe, a bhí mar eagarthóir ar 'nós agus ata ina irseoir ag Nuacht 24, agus Ciarán Dunbar atá ina eagarthóir ag Gaelscéal. Thug Séamas leis roinnt cóipeanna de chuid de na foilseachán atá le feiceáil sa taispeántas agus sa leabhrán. Thug an ardmhéadh do POBAL as an obair iontach atá déanta aige chun an taispeántas seo a chur le chéile, agus mhol sé do dhaoine nach raibh aon ar a mbaineann ag léamh na seanáin agus an leabhráin. Bhí Séamas iontach tógtha go háirithe leis an phacáiste atá curtha le chéile ag POBAL do pháistí, bunaithe ar an eolas atá acu seanáin agus sa leabhrán. Mar leasphríomh-aoi beidh Choláiste Chaitríona, Ard Mhacha, d'aithin sé an tábhacht atá le daoine óga a spreagadh i dtreo an fhocal scríofa.

Bhí an taispeántais i Leabharlann an lúir go deireadh Mhí Dheireadh Fómhair agus bhí na ráitis a fágadh sa leabhar cúrtreora iontach deacrach ar fad. Beidh sos gairid ag **Súil Charad** anois ach mheallfadh sé a chóngar is é chéin. Bhí rud éigin ann do gach duine, Dé Domhnaigh 9.10.11, ó mhóreachtraí socaís go lámhchleasaíocht le Seán Ó Faolán agus seó mór na Fanzinis, a Phuirt a Beul le hamhránaithe iontaíreacha Ghaidhlig na hAlban, go hamhráin comh-aimsearcha le JJ Ó Dochartaigh, d'éirne Bhunscoil Phobal Feirste, go hamhráin de cheoldráma *Mama Mía!* a rá ag dáta ó Ghaelscoil Éanna, agus ó dhamhsóirí Bhunscoil an tSléibhe Dhuibh go damba

Bhí Súil Charad ar siúl ón 18ú Lúnasa go deireadh Mhí Dheireadh Fómhair

Dúirt Janet Muller, PF POBAL, 'Reachtaí muid an ócáid seo mar go raibh sé díreach 5 bliana ó thug Ard Mhéara na Breataine gealltanas Acht na Gaeilge a thabhairt isteach agus thaing sa an adha daoine amach le teachtaireacht soiléir a thabhairt – caithfidh rialtais a ngealltanais a choinneáil – fé dócha nach mbeidh muid in ann an Aonach a úsáid arís ar an dóigh céanna, mar go héascaíonn an Comhairle Bhéal Feirste an Aonach a thabhairt isteach agus thaing sa an domhanach ón bhliain seo chugainn ar aghaidh. Is trua sin, mar go bhfuil baint ar leith aitr an Ghaeilge agus an Aonach, agus rinne muid admhaíl ar an nasc sin le trí bliana anuas le Cearta agus Ceiliúradh. Más amhlaidh nach mbeidh muid in ann a bheith ar ais san Aonach, is cinnte gur imeacht mhórga a bheidh ann againn!'

Bhí an scaifte thar a bheith sásta le siamsaíocht an lae – le maoiniú ó Cholmcille, tug na heagarthóirí beirt amhránaí den chéad scoth amach as Albain. Tá rás agus cailt ar Mary-Ann Turner agus ar Maggie MacDonald agus chuir siad 2 cheard, iann ar leith ar fáil – amhrán luadhrach bréidin ró 'Tweed waulking' agus ceardlann eile ar Phuirt a Beul 2. Le cuidiú ón Chrannchur agus Comhairle na hEalaíona, bhí rinceoirí Celtic Storm, na Cleamairí, na Deartháireacha Fanzini agus an lámhchleasaí Seán Ó Faolán ann. Choinnigh luchtr an Sorcais, le maoiniú ó Chomhairle Bhéal Feirste, an lucht féachana ar chipíní agus chuigh Forais na Gaeilge le costais eile.

Rights & Revelry 2011 draws thousands

A great day out was had by all on Sunday 9 10.11 at POBAL's massive Rights and Revelry event in St George's Market, Belfast. Janet Muller, CEO POBAL said, 'Rights and Revelry has become the biggest single Irish language event of the year. It is a tribute to the support for the Irish language language that a tiny organisation like POBAL can organise such a huge gathering of people from far and near. For this one day, POBAL pulls together a unique mix of high calibre Irish language and community celebration and a serious message - it is time for the Irish language Act. We couldn't do it without the input of numerous individuals and Irish language groups.' The event took place on the anniversary of the St Andrews' commitment to enact language legislation and the organisers are clear about its importance to Irish speakers and those who appreciate the language a chance to raise their voices for the promised Irish Lan-

guage Act. Dozens of Irish groups came to celebrate their achievements and enjoy the sparkling line-up of Irish speaking artists and performances, music, dance, acrobatics, juggling, arts and sport.

Those appearing on the main stage on the day included Gaelic singers and musicians from Scotland. Mary-Ann Turner (Kennedy) and Maggie MacDonald who gave two workshops, one on Puirt a Beul or Gaelic Mouth Music, and one on the Gaidhlig work song, 'Tweed waulking.' The dynamic Celtic Storm professional dancers set the stage on fire with their exciting dance routines, and acrobats Tumble Circus had the audience on the edge of their seats. Crowds of delighted children gathered to see the Fanzini Brothers, the Armagh Rhymers, juggling master Johnny O Phelan and stilt walker Ariel Killick - all of whom greeted and joked with their audience in Irish throughout the day. The children from Belfast Irish language schools who took to the stage from Gaelscoil Éanna in the North of the city, from Bunscoil an tSléibhe Dhuibh and from Bunscoil Phobal Feirste in West Belfast kept the 'ahh' factor high and radio and TV presenter, Róisín Mac Aodh Bhuí, kept order for the day.

POBAL thanked the project funders, National Lottery funds through the Arts Council of Northern Ireland and the Belfast City Council Good Relations programme, as well as from Colmcille, from Foras na Gaeilge and BRO.

Meallann Cearta & Ceiliúradh 2011 na Mílte

Lá den chéad scoth a bhí ann ag Cearta agus Ceiliúradh, ollcéilí de chuid POBAL, reáchtáil ar scáthegaeltacht in Aonach Naomh Seoirse, Béal Feirste, Dé Domhnaigh. Dúirt Janet Muller, PF POBAL, 'D'fhás Cearta agus Ceiliúradh go raibh sé ar an ócáid is mó i saol na Gaeilge, thuaidh nó theas. Is mar gheall ar thacaíocht an phobail dúinn go raibh eagras chomh beag le POBAL in ann teacht le chéile chomh mór a fhoráil agus daoine go mbailíodh ar an ócáid. Ní bheadh rud éigin ann do gach duine, Dé Domhnaigh 9.10.11, ó mhóreachtraí socaís go lámhchleasaíocht le Seán Ó Faolán agus seó mór na Fanzinis, a Phuirt a Beul le hamhránaithe iontaíreacha Ghaidhlig na hAlban, go hamhráin comh-aimsearcha le JJ Ó Dochartaigh, d'éirne Bhunscoil Phobal Feirste, go hamhráin de cheoldráma *Mama Mía!* a rá ag dáta ó Ghaelscoil Éanna, agus ó dhamhsóirí Bhunscoil an tSléibhe Dhuibh go damba

Bhí Súil Charad ar siúl ón 18ú Lúnasa go deireadh Mhí Dheireadh Fómhair

Bhí an scaifte thar a bheith sásta le siamsaíocht an lae – le maoiniú ó Cholmcille, tug na heagarthóirí beirt amhránaí den chéad scoth amach as Albain. Tá rás agus cailt ar Mary-Ann Turner agus ar Maggie MacDonald agus chuir siad 2 cheard, iann ar leith ar fáil – amhrán luadhrach bréidin ró 'Tweed waulking' agus ceardlann eile ar Phuirt a Beul 2. Le cuidiú ón Chrannchur agus Comhairle na hEalaíona, bhí rinceoirí Celtic Storm, na Cleamairí, na Deartháireacha Fanzini agus an lámhchleasaí Seán Ó Faolán ann. Choinnigh luchtr an Sorcais, le maoiniú ó Chomhairle Bhéal Feirste, an lucht féachana ar chipíní agus chuigh Forais na Gaeilge le costais eile.

Grianghraif ó Cearta & Ceiliúradh 2011 - Pictures from Rights & Revelry 2011

Na Fanzini

Tumble Circus

Maedhbh Nic Aindriais

Aerial Klick

Bunscoil Phobal Feirste

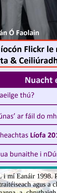
Bunscoil an tSléibhe Dhuibh

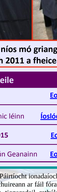
Gaelscoil Éanna

JJ Ó Dochartaigh

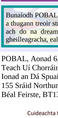
Seán Ó Faolain

'Tweed waulking'

Na Cleamairí / The Rhymers

Misean ach na Gaeilge

Gliogáil ar an iocón Flickr le níos mó grianghraf ón ócáid Cearta & Ceiliúradh 2011 a fheiceáil

Click on the Flickr icon to see more pictures from our Rights & Revelry 2011 event

Nuacht / News

Ócáid POBAL ar Acht na Gaeilge i Stoirmhonadh **POBAL Irish Language Act event in Stormont**

Molann Ardmhéara an lúir taispeántas 'Súil Charad' **Mayor praises exhibition 'Súil Charad' exhibition**

Meallfar na mílte go Nuacht Cearta & Ceiliúradh 2011 **Thousands drawn to Rights & Revelry 2011 event**

Eolaíonóir Gaeilge tha?

Gliocáil anseo le níos mó

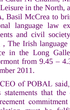

nuachta a fháil ar ár suíomh

pobal

Aonad 6
Teach Uí Chorráin
Ionad an Dá Spuaic
155 Sráid Shóndrum
Béal Feirste
BT13 2PF

Tele: +44 (0)28 90 438132
mail@pobal.org
www.pobal.org

flickr facebook twitter

Nuacht eile

An ealaíontóir Gaeilge thú?	Eolas anseo
Nótaí ar 'Breithiúnas' ar fáil do mhic léinn	Íoslódáil anseo
Cláraigh leis an fheachtas Liofa 2015	Eolas anseo
Eagras Gaeilge nua bunaithe i nDún Geanainn	Eolas anseo

Other news

Are you an Irish speaking artist?	More here
Notes on 'Breithiúnas' available for students	Download here
Sign up here for Liofa 2015	More here
New Irish language group for Dungannon	More here

Bunaíodh POBAL i mí Eanáir 1998. Páirtíocht ionadaíoch é POBAL, a thugann treoir straitéiseach agus a chuireann ar fáil fóram daonáis, ach dá mbeadh ceangal a chruthaigh, tionscadail rathúla shóisialta, ghnéitheagracha, ealaíonta agus oideachasúla do phobal na Gaeilge.

POBAL was established in January 1998. We are a representative partnership that provides strategic direction and a democratic forum for groups behind the north's thriving range of social, economic, artistic and educational projects for the Irish speaking community.

POBAL, Aonad 6,
Teach Uí Chorráin,
Ionad an Dá Spuaic,
155 Sráid Shóndrum,
Béal Feirste, BT13 2JF

Cuideachta fiúr theoranin ráthaíochta é POBAL. Tag. cartmhanatais: XT27908 – POBAL is a company limited by guarantee. Charity ref. XT27908